

”Nuförtiden tycker jag dans är otroligt kul”

- en kvalitativ studie om manliga
idrottslärostudenterers smak för dans

Vera Alfredsson

GYMNASTIK- OCH IDROTTSHÖGSKOLAN
Självständigt arbete avancerad nivå 117:2015
Ämnesläroprogrammet 2011-2016
Handledare: Håkan Larsson
Examinator: Suzanne Lundvall

**”Nowadays I think
dance is incredibly fun”**

- a qualitative study about male teacher students
in PE and their taste for dance

Vera Alfredsson

THE SWEDISH SCHOOL OF SPORT AND HEALTH SCIENCES
Master Degree Project 117:2015
Teacher Education Program 2011-2016
Supervisor: Håkan Larsson
Examiner: Suzanne Lundvall

Abstract

Aim

The aim of this study is to examine male teacher students in PE and their taste for dance and movement to music and dance education and what might affect this taste. The aim is concretized into four questions:

- What earlier experience does the male teacher students in PE have from dance and movement to music?
- What's their view on GIH's education in dance and movement to music?
- How do they experience their own competence in dance and movement to music?
- Which other factors might influence the informants' habitus and taste for dance?

Method

To be able to answer my aim and my questions I have used a qualitative method with semi-structured interviews based on a fixed interview pattern. I interviewed six male teacher students in PE, all in different stages of their education. Their age runs through 21-29 years and they come from different parts of Sweden. I used a strategic selection when choosing my informants.

Results

All informants expressed some kind of taste for dance nowadays even if this wasn't always the case. The dance segments in their education at GIH seems to be the factor that has influenced their taste for dance the most and they have all gotten a changed view of dance during their time at GIH. None of the informants had much experience of dance from before, not from their spare time nor from their own education in PE. Their comfort in dancing are in many cases connected to how secure they are about themselves rather than their competence in dance.

Conclusions

Regardless of how much experience and what kind of experience from dance and movement to music the informants had it seems like their time on GIH is the biggest influencing factor on their taste for dance. The dance segments at GIH is the biggest influencing factor on the informants taste for dance and the experience that developed their taste for dance the most. Since all informants have gotten a changed view on dance during the education that most likely means their habitus has developed, regardless of age or other background factors. The informants who experience themselves as comfortable with dancing derive this to the fact that they feel secure with themselves while the ones who are not comfortable with dancing believe that this is connected to them feeling insecure with themselves.

Sammanfattning

Syfte och frågeställningar

Syftet med denna studie är att undersöka manliga idrottslärarstudenters smak för dans och rörelse till musik och dansundervisning samt tänkbara faktorer som påverkar denna syn.

Syftet är konkretiserat i fyra frågeställningar:

- Vad har de manliga idrottslärarstudenterna för tidigare erfarenheter av dans och rörelse till musik?
- Hur ser de på GIH:s utbildning inom dans och rörelse till musik?
- Hur upplever de sin egen kompetens i dans och rörelse till musik?
- Vilka ytterligare faktorer kan påverka informanternas habitus och smak för dans?

Metod

För att kunna besvara mitt syfte och mina frågeställningar har jag använt mig av en kvalitativ metod med halvstrukturerade intervjuer som utgått från en intervjumall. Jag intervjuade sex stycken manliga idrottslärarstudenter som befinner sig i olika stadier i sin utbildning, har ett åldersspann på 21-29 år och som kommer från olika delar av Sverige. Jag använde ett strategiskt urval för att välja ut mina informanter.

Resultat

Alla informanter uttrycker en viss smak för dans numera, även om det inte alltid varit så. Dansmomenten i utbildningen på GIH verkar vara den faktor som påverkat deras smak för dans allra mest och de har alla fått en förändrad bild av dans under tiden på GIH. Ingen av informanterna hade stor tidigare erfarenhet av dans varken från fritiden eller från sin undervisning i idrott och hälsa. Bekvämligheten i att dansa är i flera fall kopplad till hur trygga de känner sig i sig själva snarare än deras kompetens inom dans.

Slutsats

Oavsett hur mycket tidigare erfarenhet och vilken typ av erfarenhet informanterna haft av dans och rörelse till musik är deras tid på utbildningen den största påverkansfaktorn för deras nuvarande smak för dans. Momenten inom dans på GIH är det som har haft störst inverkan på informanternas smak för dans och är den erfarenhet som utvecklat deras smak för dans mest. Eftersom att alla informanter fått en förändrad syn på dans under utbildningen innebär det att deras habitus sannolikt har utvecklats, oavsett deras ålder eller andra bakgrundsfaktorer. De informanter som upplever att de är bekväma med att dansa härleder det till att de känner sig trygga i sig själva medan de som inte känner sig bekväma med att dansa tror att det har att göra med att de känner sig osäkra som personer.

Innehållsförteckning

1 Inledning	1
1.2 Bakgrund.....	2
1.2.1 Dans och genus	2
1.2.2 Dans i skolans styrdokument	3
1.2.3 Dans i högskolans styrdokument	3
1.3 Syfte och frågeställningar	4
2 Tidigare forskning.....	4
2.1 Dans i Idrott och hälsa	4
2.2 Dans i idrottslärarutbildningen	6
2.3 Idrottslärarstudenter och lärarutbildare.....	7
3 Teoretisk utgångspunkt.....	9
3.1 Habitus	9
4 Metod	10
4.1 Urval	10
4.2 Processen.....	11
4.3 Databearbetning	12
4.4 Validitet och reliabilitet	12
4.5 Etiska aspekter	13
5 Resultat	14
5.1 Tidigare erfarenheter.....	14
5.1.1 Dans under uppväxten.....	14
5.1.2 Dans i idrott och hälsa.....	16
5.2 Upplevelse av utbildningen på GIH.....	17
5.2.1 Momentens innehåll.....	17
5.2.2 Studenternas upplevelse.....	19
5.3 Egen upplevd kompetens	20
5.4 Andra möjliga påverkansfaktorer på habitus	22
6 Sammanfattande diskussion.....	24
6.1 Metoddiskussion	24
6.2 Resultatdiskussion	24
6.2.1 Tidigare erfarenheter.....	24
6.2.2 Upplevelse av utbildningen på GIH.....	25

6.2.3 Egen upplevd kompetens	26
6.2.4 Syn på framtida undervisning	27
6.3 Slutsats	27
6.4 Fortsatt forskning	27
Käll- och litteraturförteckning	29
Otryckta källor	29
Tryckta källor	29

Bilaga 1 Käll- och litteratursökning

Bilaga 2 Intervjumall

1 Inledning

Dans och rörelse till musik har en framlyft position i kursplanen för idrott och hälsa både i grundskolan och i gymnasiet. Området berörs dels i de centrala innehållen för alla grundskolans årskurser samt i gymnasiet och finns dessutom explicit med i kunskapskraven både i årskurs 6 och 9. (Skolverket 2011a, s. 52-55, 2011b, s. 84) Även de förra kursplanerna visar på en liknande framlyft position (Utbildningsdepartementet 1994a s. 30-31, 1994b s. 44-45). Trots detta har studier visat att dans och rörelse till musik i verkligheten upptar en väldigt liten del av undervisningen i idrott och hälsa. I Skola-Idrott Hälsa-projektet kom man fram till att dansundervisningen fick 9 procent av undervisningsutrymmet i kontrast till exempelvis bollspel och bollekar som hade 35 procent (Lundvall, Meckbach & Thedin Jakobsson 2002). Lärarna i idrott och hälsa hämtar dessutom den största delen av sitt kunnande inom dans från sin lärarutbildning (Nyberg 2009, s. 19). När Skolinspektionens genomförde sin flygande tillsyn 2010 fann de att bollspel fick det absolut största utrymmet bland de olika innehållen, dansaktiviteter förekom sällan liksom andra delar som det läggs stor vikt vid i kursplanen (Skolverket 2010, s. 5).

Med detta som bakgrund skrev jag tillsammans med min klasskamrat Philip Lundell en b-uppsats som med en kvantitativ ansats undersökte idrottslärarstudenters inställning till att undervisa i dans och rörelse till musik. Vårt resultat visade att 50 procent av kvinnorna såg fram emot att undervisa i dans medan det motsvarande resultatet bland männen bara var 25 procent. Hela 35 procent av männen kände sig dessutom ”inte så bekväma” med att dansa framför andra. Det resultatet gjorde mig intresserad av att gå in djupare på just manliga idrottslärarstudenters syn på dans och rörelse till musik samt vad som kan hjälpa till att skapa *smak* för dans. Jag är intresserad av att undersöka vilka erfarenheter mina intervjupersoner har av dans och hur dessa påverkar deras habitus då vårt habitus styr vilka aktiviteter vi får smak för under livet. *Habitus* är ett begrepp myntat av Pierre Bourdieu som syftar till att förklara hur människors erfarenheter påverkar vad de får smak för och vilka beslut de tar idag (Engström 2010, s. 42). Jag är också intresserad av hur intervjupersonerna ser på sin utbildning inom dans på GIH och hur utbildningen påverkar dem.

1.2 Bakgrund

Som bakgrund till studien har jag valt att redogöra för forskning som berör dans och genus i allmänhet och pojkars/mäns inställning till dans i synnerhet. Denna bakgrund fungerar som förklaring till valet att endast undersöka manliga idrottslärostudenter inom ramen för min studie. I bakgrunden lyfter jag också dansens plats i både skolans och högskolans styrdokument.

1.2.1 Dans och genus

Biologin har fortfarande en central plats i folks personliga teorier om det kulturella och sociala livet. Detta visar Michael Gard (2008) bland annat genom det faktum att familjen till en duktig dansande ung man kopplar hans danstalang till att han måste ha sin mosters ”gener” (2008, s. 181). Gard menar tvärtom att ingen är ”programmerad” att gilla en specifik aktivitet från födseln, varken fotboll eller balett, även om vissa kroppsliga attribut, såsom rörlighet eller explosivitet, kan vara fördelaktiga i olika aktiviteter. (s. 185f) Dans är egentligen bara en fysisk aktivitet som folk kan välja eller inte välja att utöva. Trots detta är dans (speciellt vissa former) en fysisk aktivitet som pojkar och män väljer att utöva sällan eller inte alls i västerländska kulturer. Hur vi väljer att röra oss är kopplat till vem vi är och vem vi vill vara men Gard vägrar tro att dessa känslor är kopplade till DNA eller för den delen ”huggna i sten”. (Gard 2008, s. 184ff)

Idrott och hälsa har en stark koppling till män och manlig makt enligt Michael Gard (2003) och en av hans studier visar att många pojkar tar stort avstånd från just dans. Gard menar på att avståndstagandet inte beror på en oförmåga till själva utförandet utan snarare att pojkarnas association till dansen strider mot deras uppfattning om vad som är manligt och att inställningen till dans således är starkt förknippad till de traditionella köns mönstren. Han menar att dans ofta associeras med ett feminint och ett ”icke heterosexuellt” sätt att vara och röra sig på och det är just denna syn bland manliga lärare och elever som till stor del påverkar att dans utgör en så liten del av undervisningen i idrott och hälsa. (Gard 2003, s. 220)

Hur danslärare i för- och grundskolan ser på pojkars och flickors inställning till dans är ämnet för Anna Lindqvists doktorsavhandling från 2010. Omkring 90 procent av lärarna anser att flickorna till stor eller mycket stor del är positiva till dans medan motsvarande siffra för pojkar är 28 procent (Lindqvist 2010, s. 72). När lärarna i undersökningen intervjuats uttrycker de att pojkarna ofta har en negativ inställning till dansen utåt sett samtidigt som de

knappt kan ”dölja dansglädjen” under lektionerna (Lindqvist 2010, s. 78). Detta är en observation som delas av Anne Wigert som uppfattar att många pojkar som dansar utstrålar stor glädje men när samma pojkar pratar om dans förnekas ofta denna glädje (1999, s. 14). Detta är intressant med tanke på hur stor plats dansen har i styrdokumentet för skolämnet idrott och hälsa.

1.2.2 Dans i skolans styrdokument

Dans och rörelse till musik har en framskjuten position i kursplanen för idrott och hälsa i grundskolan och i ämnesplanen på gymnasiet. Ett av kunskapskraven för betyget E i årskurs nio lyder:

I danser och rörelse- och träningsprogram till musik anpassar eleven till viss del sina rörelser till takt, rytm och sammanhang (Skolverket 2011a, s. 55).

Detta är med andra ord något som eleverna ska få möjlighet att lära sig i undervisningen i idrott och hälsa. I gymnasiets gymnasiegemensamma ämne idrott och hälsa 1 finns inget kunskapskrav som explicit berör dans och rörelse till musik men det är tydligt att det ska finnas med i undervisningen om man ser på ett av de centrala innehållen; ”Rörelse till musik samt dans” (Skolverket 2011b, s. 84). I och med dansens plats i skolans styrdokument är det intressant att titta på dansens plats i utbildningen för blivande lärare i idrott och hälsa.

1.2.3 Dans i högskolans styrdokument

Gymnastik- och idrottshögskolan (GIH) är världens äldsta och Sveriges enda idrottshögskola. Där utbildas flest ämneslärare inom ämnet idrott och hälsa i Sverige. Utbildningen är mellan 300-330 högskolepoäng (5-5,5 år) beroende på vilket andra ämne studenten läser och utbildningen inom ämnet idrott och hälsa omfattar 120 högskolepoäng fördelade på olika moment (Gymnastik- och idrottshögskolan, 2015). Dansen ligger som en del av idrottsläran, den praktiska delen av idrottslärarutbildningen där studenterna får utveckla sina praktiska färdigheter inom olika idrotter och rörelseaktiviteter. I nuläget finns rörelse och dans med i tre stycken obligatoriska samt ett valbart moment för studenterna. Hur utbildningen inom dans på GIH påverkar de manliga idrottslärarstudenternas smak för dans är en del i min studie.

1.3 Syfte och frågeställningar

Syftet med denna studie är att undersöka manliga idrottslärarstudenters smak för dans och rörelse till musik och dansundervisning samt tänkbara faktorer som påverkar denna syn.

Syftet är konkretiserat i fyra frågeställningar:

- Vad har de manliga idrottslärarstudenterna för tidigare erfarenheter av dans och rörelse till musik?
- Hur ser de på GIH:s utbildning inom dans och rörelse till musik?
- Hur upplever de sin egen kompetens i dans och rörelse till musik?
- Vilka ytterligare faktorer kan påverka informanternas habitus och smak för dans?

2 Tidigare forskning

Nedan följer den tidigare forskning jag anser vara relevant för min studie. Jag har letat efter forskning som kan kopplas till dans inom ramen både för idrott och hälsa i skolans regi och dans inom ramen för lärarutbildningen. Avsnittet är därför uppdelat i tre delar, en del som berör dansens plats i idrott och hälsa-ämnet, en del som redogör för dansens plats i idrottslärarutbildningen och slutligen en del som berör idrottslärarstudenter ur olika perspektiv med koppling till habitusbegreppet.

2.1 Dans i Idrott och hälsa

Under avsnitt 1.2.2 redogjorde jag för dansens plats i skolans styrdokument. Trots den framskjutna positionen i styrdokumentet utgör undervisningen i dans bara 9 % av den totala undervisningen i idrott och hälsa, till skillnad mot bollspelens 35 %. Detta trots att bollspel inte är explicit omnämnt i någon av kursplanerna. (Lundvall, Meckbach & Thedin Jakobsson 2002) Samma undersökning visar att eleverna tycker att just bollspel är roligast samtidigt som dans och rörelse till musik är minst populärt, ett mönster som också syns i Skola-Idrott-Hälsa-studien från 2007 (Lundvall, Meckbach & Wahlberg 2008, s. 20). En majoritet av lärarna tycker samtidigt att ett viktigt mål med undervisningen är att eleverna ska tycka att det är kul, något som skulle kunna styra valet av aktiviteter till dem som är populära hos eleverna (Lundvall, Meckbach & Thedin Jakobsson 2002).

Vilka aktiviteter som är populära bland eleverna framkommer inom ramen för Skola-Idrott-hälsa-projektet där intervjuer genomfördes med elever i årskurs åtta om deras uppfattning av

ämnet. När det kommer till dansrelaterade aktiviteter är det stor skillnad på vad flickor och pojkar tycker. Var fjärde flicka värderade dans eller aerobics/motionsgymnastik som den mest uppskattade aktiviteten, bland pojkarna var det i princip ingen som värderade samma aktiviteter högst. (Redelius 2004, s. 158) När samma elever ska uppskatta hur ofta enskilda aktiviteter förekommer på lektionerna är det fler än 70 procent som svarar att dans, aerobics och motionsgymnastik förekommer max en eller ett par gånger per år. Detta trots den framlyfta positionen i kursplanen. Ett liknande mönster syns för andra aktiviteter med stor plats i styrdokumenterna såsom simning och orientering. (Redelius 2004, s. 157)

Bedömning av ungas rörelseförmåga är en del av bedömningen i ämnet idrott och hälsa och sker således inom ramen för skolan. Vilka rörelser som inkluderas i dessa bedömningar kan visa på vilka rörelser som anses viktiga för eleverna att tillägna sig. Det finns en rad olika test som tagits fram för att kunna mäta detta och om några av dessa test skriver Anna Tidén i sin avhandling *Bedömningar av ungas rörelseförmåga. En idrottsvetenskaplig problematisering och validering* (2016). Hon undersöker tio olika rörelsetest från sex olika länder och ett av resultaten är att bedömning av rörelse till musik förekommer sällan eller aldrig i dessa test. Hon menar på att det innehåll som testas speglar vilka rörelser som anses vara viktiga just eftersom att de testas och andra inte (Tidén 2016, s. 62f). Att rörelse till musik sällan eller aldrig förekommer i testen stärker bilden av området som undanskuffat inom idrott och hälsa.

Dans och rörelse till musik-lektionerna i idrott och hälsa skiljer sig ofta i upplägget jämfört med annat innehåll. Larsson och Karlefors (2015) ser tre typer av lektionsinnehåll i sin studie där de observerar lektioner i idrott och hälsa fördelat över landet. De tre innehållen är ”ser ut som fysisk träning”, ”ser ut som sport” och ”ser ut som dans”. Prefixet ”ser ut som” kommer sig av att aktiviteterna i mångt och mycket liknar sina förlagor men skiljer sig något på grund av skolkontexten. De dansrelaterade lektionerna skiljer sig på några punkter från de andra två typerna av lektioner. Dels är danslektionerna de enda där eleverna presenteras ett ”problem” som de ska lösa, i detta fall att de gruppvis ska göra en musikanalys samt rörelsesätta en låt. Under danslektionerna intar läraren också en annan roll än på de andra lektionerna, hen handleder eleverna mer än undervisar dem. (2015, s. 584) Författarna menar på att den typen av upplägg ger störst möjlighet till lärande för eleverna, gör idrott och hälsa till en planerad introduktion till rörelse och bör således eftersträvas även vid annat innehåll (2015, s. 586). Läraren i idrott och hälsa har således en viktig roll i hur dansundervisningen i skolan ser ut, frågan är då hur undervisningen i dans ser ut i deras lärarutbildning.

2.2 Dans i idrottsläroarutbildningen

Utbildningen till lärare i idrott och hälsa består av 300-330 högskolepoäng (hp) beroende på vilken ämneskombination studenten väljer. Utbildningen inom ämnet idrott består av 120 hp (fyra terminer) som är indelade i fyra moment per termin. I nuläget finns dans och/eller rörelse till musik med i tre stycken obligatoriska samt ett valbart moment för studenterna. På GIH har de valt att beröra dansen utifrån tre områden; den kulturella formen, den expressiva formen och träningsformen (Lundvall & Meckbach 2012, s. 111). Dans som kulturell form innefattar klassiska pardanser såsom bugg, vals och foxtrot men även olika former av folkdanser från olika länder. Nutida dansstilar såsom streetdance får också plats i den kulturella formen på grund av dess attribut (Lundvall & Meckbach 2012, s. 113). I den expressiva formen ligger ett rörelsekommunikativt eller estetiskt perspektiv i fokus. Studenterna ska träna på att uttrycka sig till musiken med hjälp av sina kroppar. En utgångspunkt är Labans BESS-koncept som berör ”body, effort, shape och space”. Body eller *kropp* handlar om rörelsens kroppslighet och hur rörelsen förflyttar sig genom kroppens delar. Effort eller *dynamiskt uttryck* sker i förhållande till faktorerna rum, tid, vikt och flow som påverkar rörelsens kraft. Shape eller *form* handlar om att rörelsen hela tiden är en formprocess som förändras och slutligen space eller *rum* handlar om det personliga rum du alltid har med dig och det generella rummet som du måste förhålla dig till. (Ravn 2005, s. 39ff) Dans som träningsform har som syfte att nå en träningseffekt hos utövarna, ofta en allsidig träning av både styrka, kondition och rörlighet. Dans som träningsform innefattar träningspass till musik såsom microgympass, aerobics och step. (Lundvall & Meckbach 2012, s. 114)

Dans som kulturell form verkar vara den vanligaste formen ute i skolorna, både hos manliga och kvinnliga lärare och i alla skolans årskurser. I LGR-80 utgjorde sällskapsdanserna ett huvudmoment, något som kanske lever kvar än idag. Den expressiva formen är vanligare bland de yngre barnen och dans som träningsform kommer mer och mer ju äldre eleverna blir. (Nyberg 2009, s. 17f) Samma undersökning visar på att det är under läroarutbildningen som lärarna till allra störst del har hämtat sin kunskap inom dans. Fortbildning, kollegor och litteratur bidrar till viss del. Bara 3 av 10 av de manliga idrottslärarna har hämtat kunskaper från tidigare erfarenheter inom dans, bland kvinnorna är det istället 7 av 10. (Nyberg 2009, s. 19) Idrottsläroarutbildningen påverkar således studenternas kunskaper inom dans och för många av de manliga studenterna är det kanske den enda erfarenheten de har med sig även om vissa tidigare erfarenheter spelar in.

2.3 Idrottslärarstudenter och lärarutbildare

På Gymnastik- och idrottshögskolan (GIH) genomfördes 2008 en undersökning med alla nyantagna lärarstudenter där de bland annat fick beskriva sin bakgrund samt skatta sina befintliga färdigheter och kunskaper inom en mängd olika aktiviteter kopplade till idrottsämnet. Totalt medverkade 77 av 79 lärarstudenter med en jämn fördelning mellan könen. Medelåldern var 21 år och den stora majoriteten kom från en medelstor (15 000-100 000 inv.) eller stor stad (mer än 100 000 inv.). (Brun Sundblad et al. 2009, s.6) När det kom till att skatta sina egna färdigheter och kunskaper skattade de kvinnliga studenterna dessa högre än männen i alla delar av dans som omfattades av undersökningen (Brun Sundblad et al. 2009, s.12-13).

Dans och rörelse till musik har en framlyft position i styrdokumentet i ungdomsskolan, men verkar inte ha samma genomslag i den faktiska undervisningen. Ett liknande problem har undervisningen i friluftsliv som får stort utrymme i styrdokumentet men som ofta får stå tillbaka i undervisningen. Idrottslärarstudenters möte med friluftsliv under utbildningen och dess påverkan på deras undervisning är temat i en av fyra artiklar i Erik Backmans avhandling *Friluftsliv in Swedish Physical Education – a Struggle of Values* (2010). Backman intervjuar lärarutbildare på idrottslärarutbildningen med inriktning mot att undervisa i friluftsliv och han konstaterar att de flesta har grundat sitt intresse för friluftsliv och utevistelse redan i unga år. Detta hade stor påverkan på deras värderingar och livsstil idag (Backman 2010, s. 89). När samma lärarutbildare sedan ombads att beskriva idrottslärarstudenternas erfarenhet av friluftsliv var resultatet ett annat, de flesta hade stor erfarenhet av idrott men mindre av friluftsliv. När lärarutbildarna fick frågan om idrottslärarutbildningens vikt för skolans undervisning av friluftsliv var de både hoppfulla och realistiska. De upplevde både att friluftslivsutbildningen gjorde stor skillnad i studenternas väg mot läraryrket samtidigt som de var osäkra på om det gav samma avtryck som de hoppades på. (Backman 2010, s. 89) Med min studie hoppas jag kunna besvara vilken skillnad dansutbildningen gör för lärarstudenternas smak för kunskapsområdet dans och rörelse till musik.

Vilka idrottslärarstudenterna är och deras möte med utbildningen skriver Lena Larsson om i sin avhandling *Idrott – och helst lite mer idrott* (2009) där hon dels genomför enkäter med idrottslärarstudenter dels intervjuer med lärarutbildare på idrottslärarutbildningen. Idrottslärarstudenten skiljer sig ofta från ”den vanliga studenten” enligt lärarutbildare, dels

genom att hen är fostrad inom föreningsidrotten, dels att hen inte sätter de teoretiska studierna i fokus. Idrottsutbildarna förutsätter att dessa studenter främst vill ”hålla på med idrott”. De upplever även att den fysiska nivån har blivit sämre och skulle önska att allsidig rörelsekompetens var ett förkunskapskrav för att komma in på utbildningen. Samtidigt ges all rörelsekompetens inte samma uppskattning hos lärarutbildarna. Att exempelvis vara skolad i dans tillerkänns inget värde medan att kunna stå på händer tillerkänns högre värde. (Larsson 2009, s. 157)

När lärarutbildarna tog avstamp i sin egen idrottsundervisning blev det synligt att undervisningen i vissa aktiviteter var knutet till kön.

Vad en idrottslärare förväntades undervisa i var, när det gällde vissa aktiviteter, knutet till kön. Som manlig lärare förväntades du till exempel inte hålla i dansmomentet, och om du gjorde det var kraven på kompetens lägre jämfört med om du var kvinnlig lärare. (Larsson 2009, s. 160)

Larsson menar på att det är rimligt att anta att lärarutbildarnas syn på manligt och kvinnligt förs vidare till studenterna, antingen medvetet eller omedvetet (Larsson 2009, s. 160).

Lärarutbildarnas bakgrund och habitus har sannolikt en påverkan på vad de förmedlar till studenterna och på så sätt sätter spelreglerna för vad studenterna måste förhålla sig till.

Lärarutbildarnas habitus grundas till stor del i idrott och smak för detta, något som i slutändan ”bevisas” genom val av utbildning och att de numera arbetar som lärarutbildare inom idrottsämnet. (Larsson 2009, s. 163f)

Med utgångspunkt i hur olika erfarenheter påverkar idrottslärarstudenters habitus är jag intresserad av hur idrottslärarstudenters erfarenheter specifikt påverkar deras smak för dans och rörelse till musik samt i vilken grad deras lärarutbildning påverkar denna eventuella smak för dans. För att undersöka detta kommer jag ta hjälp av Pierre Bourdieu och hans kultursociologiska begreppsapparat.

3 Teoretisk utgångspunkt

Som teoretisk utgångspunkt har jag valt att använda mig av ett kultursociologiskt perspektiv kopplat till Pierre Bourdieu och hans begreppsapparat. Bourdieus teoretiska ramverk fokuserar på hur de sociala och kulturella praktikerna som vi människor är en del av påverkar våra tankar och våra handlingar samt hur vi utvecklar *smak* för olika saker. Tre centrala begrepp hos Bourdieu är *habitus*, *kapital* och *fält/sociala rum* och hur dessa begrepp samspelar med varandra. Enkelt uttryckt är ens habitus med och utvecklar vanor och smak för olika ting, dessa vanor blir sedan kapital när de får betydelse i olika miljöer, fält. (Bourdieu 1984)

Jag är intresserad av mina intervjupersoners bakgrund och tidigare erfarenheter, både generellt och inom dans och rörelse till musik, samt hur dessa erfarenheter påverkar deras smak för dans idag. I och med den utgångspunkten är begreppet habitus relevant att utgå ifrån i denna studie. Nedan följer en djupare beskrivning av vad habitus innebär.

3.1 *Habitus*

Att en individs tidigare erfarenheter styr dennes föreställningar, förmågor och handlingar senare i livet är något som de flesta skulle skriva under på. Med begreppet *habitus* går Pierre Bourdieu in på ett djupare plan och menar på att habitus kan ses som de ofta omedvetna preferenser vi har inom oss som påverkar hur vi ser på olika saker och hur vi instinktivt agerar i olika situationer (Bourdieu 1984). Dessa preferenser har uppstått i ett spel mellan individen och de sociala sammanhang hen befunnit sig i tidigare och bygger alltså på tidigare erfarenheter av olika slag. Dessa preferenser använder vi sedan när vi kommer i liknande situationer men de kan även appliceras på nya situationer. Det är alltså med hjälp av vårt habitus som vi kan orientera oss i och förstå världen samt ha en känsla för hur vi ska agera i eller vad vi ska tycka om olika situationer. Vårt habitus styr exempelvis vilka idrotter vi får eller inte får smak för, vad vi har för politiska åsikter eller förutfattade meningar om nya människor. Vårt habitus kan reproduceras genom generationer och därmed byggas upp under barndomen men det påverkas också av den miljö vi vistas i. Allt från vänner, arbetskamrater, nya situationer och vi själva kan påverka och förändra vårt habitus. Det är svårt att förändra sitt habitus, men det är inte omöjligt. Bourdieu uttrycker det som att habitus är ett ”långvarigt tillstånd, men inte permanent” (Bourdieu 2005, s. 43). Det är på så sätt inte ett statiskt tillstånd utan kan utvecklas med dig, framförallt när det sker en långvarig dissonans mellan

ditt habitus och den sociala omgivning som du är en del av. (Bourdieu 1984) En högskoleutbildning skulle kunna vara en ny social omgivning som utmanar det habitus du har med dig från tidigare.

Hur habitus påverkar ens val att motionera och i så fall val av aktivitet har Lars-Magnus Engström undersökt i sin longitudinella studie om en grupp svenskars motionsvanor över tid (2010). Engström menar på att valet att motionera eller inte samt val av aktivitet inte handlar om fysisk kapacitet, lämplighet eller är ett fritt val. Istället påverkas utbudet av aktiviteter vi kan välja av den kulturella och sociala miljö vi befinner oss i och har befunnit oss i. (Engström 2010, s. 48) Med andra ord styr vårt habitus vilka aktiviteter vi får smak för under livet och min studie avser undersöka hur informanternas habitus styr deras eventuella smak för dans. I min studie blir den teoretiska utgångspunkten tydlig i urvalet av informanter samt fokuset på tidigare erfarenheter bland intervjufrågorna.

4 Metod

Jag var ute efter att undersöka mina intervjupersoners synvinkel på och smak för dans och ville utreda hur deras tidigare erfarenheter påverkar detta. För att kunna uppnå mitt syfte använde jag mig därför av kvalitativa intervjuer som metod (Kvale & Brinkmann 2014, s. 17). Den kvalitativa intervjun utgår från ett fenomenologiskt synsätt där forskaren vill förstå ett socialt fenomen utifrån intervjupersonens perspektiv och synsätt (Kvale & Brinkmann 2014, s. 44). Jag använde mig av en halvstrukturerad intervju där jag utgick från en intervjumall som jag själv skapade. En halvstrukturerad intervju är ett mellanting mellan ett öppet samtal och ett slutet frågeformulär, den utgår från frågeområden och exempelfrågor som är till för att fånga upp intervjupersonens eget perspektiv (Kvale & Brinkmann 2014, s. 45). Min mall utformades så att intervjusvaren skulle kunna besvara mina forskningsfrågor utan att jag skulle behöva ställa forskningsfrågorna explicit. När intervjuerna var genomförda gjorde jag en bastranskription av materialet för att kunna analysera en textmassa istället för ljudfiler.

4.1 Urval

Jag genomförde sex intervjuer med manliga idrottslärarstudenter på Gymnastik- och idrottshögskolan (GIH). Jag använde mig av ett strategiskt urval för att få intervjupersoner som befinner sig mellan första och femte (sista) året på sin utbildning. Jag ville också ha en spridning på ålder samt ursprung. När jag beslutat mig för vilken spridning jag önskade ha på informanterna började jag tillfråga personer från de olika urvalskriterierna. Jag använde mig

delvis av ett bekvämlighetsurval då jag tillfrågade personer som jag personligen kände till och på så sätt visste att de passade in på urvalskriterierna (Hassmén & Hassmén 2008, s. 98). Alla jag tillfrågade tackade ja till att ställa upp på en intervju.

De sex deltagarna befinner sig mellan första och femte året på utbildningen och har ett åldersspann mellan 21 och 29 år. Fyra av informanterna kommer från Stockholm varav två har en respektive två föräldrar som är födda i ett annat land än Sverige. Två stycken kommer från mindre orter i Sverige i Dalarna respektive Västergötland (se tabell 1). Detta urval har gjorts för att få en bredare bild av den manliga idrottslärarstudenten.

Tabell 1. Deltagare i studien.

Informant	Ålder	Årskurs GIH	Ursprung
A	29 år	År 1	Stockholm - utländska föräldrar
B	28 år	År 2	Stockholm
C	21 år	År 2	Dalarna
D	24 år	År 4	Stockholm
E	25 år	År 5	Stockholm - utländska föräldrar
F	25 år	År 5	Västergötland

4.2 Processen

Jag skapade intervjumallen utifrån studiens syfte och frågeställningar och delade in frågorna i olika områden. Ett område berörde deltagarnas generella bakgrund, en del behandlade deras egen idrottsundervisning i skolan, en del berörde deras utbildning på GIH i allmänhet och dansmomenten i synnerhet. En del berörde deras kontakt med dans utanför ramen för utbildningen samt deras uppfattning av egen kompetens och den avslutande delen behandlade deras framtida yrkesutövning och synen på att undervisa i dans (se bilaga 1). Jag diskuterade sedan intervjumallen med min handledare och utökade den med ytterligare några frågor. En pilotintervju genomfördes med en tänkt deltagare som passade in på urvalskriterierna. Då jag upplevde att intervjumallen fungerade bra under pilotintervjun valde jag att ta med den som en av intervjuerna i min studie.

Alla sex intervjuer genomfördes under vecka 9 vårterminen 2016. Intervjuerna genomfördes i olika grupperum på GIH och alla intervjuer spelades in med hjälp av mobiltelefon. De sex intervjuerna varade mellan 24:02 minuter och 33:09 minuter. Transkriptioner har gjorts av alla intervjuer i sin helhet. Då jag intresserar mig för innehållet i informanternas uttalanden

och inte på vilket sätt de pratar, prosodiska drag eller tid för pauser räckte det att göra en bastranskription (Norrby 2014, s. 100). Jag har sedan använt mig av transkriptionerna i arbetet med den fortsatta analysen.

4.3 Databearbetning

Jag har gjort en innehållsanalys av mitt material där jag utgått från mina fyra frågeställningar, varje frågeställning har representerats av en färg. De delar i materialet som kunde kopplas till en specifik frågeställning markerades med aktuell färg. Efter att ha gått igenom alla intervjuer skapade jag ett dokument för varje frågeställning, alla markeringar som hörde till den frågeställningen har sedan klistrats in och kategoriserats efter informanterna. När jag hade sammanställt all information kopplat till en frågeställning började jag leta efter gemensamma nämnare och olikheter i svaren från de olika informanterna till sammanställningen av resultatdelen.

4.4 Validitet och reliabilitet

Validitet och reliabilitet är två centrala begrepp inom forskning och syftar till att beskriva i vilken utsträckning studien verkligen undersöker det som ska undersökas och hur väl studien skulle kunna upprepas och ge liknande resultat (Hassmén & Hassmén 2008, s. 122).

Begreppen validitet och reliabilitet används främst inom kvantitativ forskning, inom kvalitativ forskning brukar istället begreppen *giltighet* och *tillförlitlighet* användas.

Giltighet används istället för validitet i en intervjustudie och handlar om i vilken utsträckning studien undersöker det som den ska undersöka, med andra ord om resultaten speglar de fenomen som intresserar oss (Kvale & Brinkmann 2014, s. 296). Att kontrollera giltigheten i sin studie kan och bör ske genom hela processen och inte bara i slutskedet, det handlar bland annat om att kopplingen mellan den teoretiska bakgrunden och forskningsfrågorna är logisk och att tolkningen av intervju svaren är giltig (Kvale & Brinkmann 2014, s. 297f). Att påstå att mina resultat är giltiga och representerar det jag undersökt är svårt att säga då jag endast intervjuat sex stycken manliga idrottsläroverstudenter, det går självklart inte att generalisera resultaten på grund av omfattningen. Jag är dock tydlig med att jag vill undersöka mina informanternas egen syn på och smak för dans och visar därmed att jag inte är intresserad av en objektiv sanning. Jag har också valt att presentera resultatet med många citat för att på så sätt återge informanternas egna uttalanden och därigenom ge läsaren en möjlighet att tolka resultaten på ett annat sätt än vad jag gjort.

Tillförlitligheten i studien behandlar hur väl resultatet kan reproduceras vid senare tillfälle och av andra forskare, skulle informanterna exempelvis ge samma svar vid andra tillfällen eller till en annan intervjuare (Kvale & Brinkmann 2014, s. 295). I och med att jag använt mig av en intervjumall med ganska många exempelfrågor skulle det vara möjligt för en annan forskare att genomföra en liknande intervju. Jag har dock flikat in med följdfrågor och frågeområden ibland som inte finns med i intervjumallen vilket försvagar tillförlitligheten. Det är dock möjligt att undersöka mitt syfte och frågeställningar med andra intervjufrågor än de jag har använt, men frågan är om resultatet skulle bli detsamma.

4.5 Etiska aspekter

Vetenskapsrådet har fyra krav som bör beaktas av forskaren för att skydda undersökningsdeltagarna; informationskravet, samtyckeskravet, konfidentialitetskravet och nyttjandekravet (Hassmén & Hassmén 2008, s. 389f). Informationskravet innebär att forskaren ska informera de berörda om forskningens syfte. För att tillgodose informationskravet har jag vid intervjuförfrågan informerat informanterna om att studien syftar till att undersöka manliga idrottslärarstudenters smak för dans för att informanterna ska veta vad de tackar ja till. I och med att informanterna själva har valt att delta i studien samt att de hela tiden har haft möjlighet att avbryta sin medverkan har *samtyckeskravet* beaktats då det innebär att deltagarna själva bestämmer över sin medverkan. *Konfidentialitetskravet* innebär att alla uppgifter om personer som ingår i studien ska behandlas med största konfidentialitet och *nyttjandekravet* innebär att de insamlade materialet endast får användas för forskningsändamål. Dessa två krav uppfylls genom att jag är den enda som hanterar inspelningarna och transkriptionerna av intervjuerna och genom att informanterna anonymiseras i uppsatsen och intervjuernas innehåll endast används inom denna studie. (Hassmén & Hassmén 2008, s. 390)

5 Resultat

Jag har valt att redovisa mitt resultat efter studiens fyra frågeställningar. För varje frågeställning redogör jag för den samlade bilden av informanternas svar och tydliggör med citat. Det kultursociologiska perspektivet genomsyrar resultatredovisningen, främst genom analyser av informanternas smak för dans som till viss del styrs av deras habitus.

5.1 Tidigare erfarenheter

De tidigare erfarenheterna av dans skiljer sig något mellan informanterna trots att ingen av dem har stor erfarenhet från dans på fritiden. Två erfarenheter som dock sticker ut är att informant B har dansat bugg på fritiden i något år i mellanstadieåldern samt att informant C årligen deltar på dansbandsveckan i Malung sedan flera år tillbaka.

5.1.1 Dans under uppväxten

Informant A har ingen erfarenhet av dans hemifrån från när han var liten, förutom från något enstaka bröllop. Han har heller ingen erfarenhet av dans på sin fritid förrän när han vid 17 års ålder följde med en kompis till Fryshusets ungdomsdisco där han för första gången fick smak för dans i någon form.

Han drog med mig dit och jag hade jättekul! Och, jag vet inte, fick en annan förståelse för dans. Så där började jag dansa mycket själv, och bara köra rörelser. (Informant A)

Informant B har minnen av att han dansade några gånger med sina föräldrar när han var i tioårsåldern, framförallt bugg. I samma ålder buggade han även på sin fritid i ungefär ett års tid. Buggen återkommer också inom skolans ramar i samma ålder.

Eh, låg- och mellanstadiet då dansade vi ju, vi hade buggtävlingar varje fredag på roliga timman. Jag vet inte om det är en generationsgrej, eh, eller till och med att vi är udda där ute där jag gick. (Informant B)

Han uttrycker varken smak eller avsmak för dans vid denna tid i livet men det faktum att han valde att dansa bugg på sin fritid talar för en viss smak för dans, åtminstone i form av bugg.

Informant C har ingen erfarenhet från hemmet av att dansa men uttrycker det dock som en självklarhet att kunna bugga, på grund av hans härkomst.

Absolut jag kan bugga, har jag lärt mig på idrottslektionerna. Jag kan, det är liksom lite kultur i Malung att man ska. Att man ska kunna liksom bugga. (Informant C)

I Malung arrangeras varje sommar *Dansbandveckan*, något som informant C årligen deltagit vid under flera års tid. Han uppger också att han dansat inom ramen för olika shower arrangerade av studenter på GIH, dock utanför själva utbildningens ramar och därmed frivilligt.

Informant D har inga större erfarenheter av dans under sin barndom utöver det lilla han haft inom idrott och hälsa. Liksom informant C lyfter han dock upp dansandet i shower arrangerade på GIH:

Asså man har ju gjort, man har ju gjort koreografier och så till liksom fester och så, så att, där har man ju haft nytta av sin undervisning helt klart. [...] Jag har använt det även om jag inte är nån stjärna så har jag gjort det. Så att, ja, det är väl framförallt där skulle jag säga.
(Informant D)

Här lyfter han fram frivilligt skapande av danskoreografier till aktiviteter på fritiden, något som talar för en viss smak för dans.

Informant E säger sig inte ha någon erfarenhet av dans under sin uppväxt, vidare säger han att föräldrarna var helt ointresserade av dans vilket kan ha påverkat. Den erfarenhet han fick av dans kom från skolans idrott och hälsa-undervisning, ett moment han inte alls såg syftet med då. Här uttrycker informant E någon form av avsmak för dans, åtminstone inom ramen för idrott och hälsa där han inte alls såg något syfte med det i jämförelse med andra aktiviteter.

...jag förstod inte riktigt varför man skulle ha allt annat som inte var ”idrott” eller sport. Till exempel dans eller så, det förstod jag inte varför man skulle ha, eller friluftsliv och så utan... Just för att, man sa ju att man skulle ha idrott och då undrade jag just ”varför ska man ha annat än idrott?”. Visst dans är ju en idrott också men för mig på den tiden så var inte dans en idrott utan då var det mer dom populära föreningsidrotterna jag tänkte på. (Informant E)

Sedan han påbörjade sin utbildning på GIH har han börjat utöva en del dans även utanför ramen för utbildningen. Bland annat går han på vissa dansinspirerande träningspass eller genomför ett eget microgympass som träning hemma. Han brukar också dansa tillsammans

med sin tioåriga syster, för att testa saker och lära henne men också för att hon tycker det är kul. Detta frivilliga utövande av olika former av dans på fritiden tyder på en viss smak för dans även om det också kan tyda på en vilja att förbättra sina personliga färdigheter.

Informant F har fått med sig viss erfarenhet av dans från hemmet, främst bugg som han brukade dansa med sin mamma där hemma. På frågan om han dansar någonting på fritiden blir svaret ja, men bara när han är på klubb.

Ja då dansar jag, och det är jag, det är liksom det jag tycker är kul. Asså om jag går på klubb så tycker jag att det är kul att dansa. Jag befinner mig gärna på dansgolvet, mycket. Och jag känner också att jag gärna jamen dansar på riktigt och inte att jag liksom bara står och vevar med...
(Informant F)

Informant F uttrycker här flera värdeomdömen om dans, han säger flera gånger att han tycker att det är kul att dansa när han är ute på klubb. Här visar informant F på smak för dans, han gör det dock explicit bara inom ramen för ”klubbande”.

Jag har valt att redogöra för mina informanternas tidigare erfarenheter av dans i kronologisk ordning och inte efter vilka som har liknande erfarenheter men det går självklart att hitta både likheter och skillnader mellan informanternas tidigare erfarenheter. Ingen av dem har någon större erfarenhet av dans från hemmet eller från föräldrarna. Informant B och F har dock dansat lite bugg hemma, informant C ser det som självklart att kunna bugg men har dock inte gjort det hemma. Informant D och E säger sig bara ha danserfarenhet från skolans idrott och hälsa-undervisning, något som redovisas i nästa avsnitt.

5.1.2 Dans i idrott och hälsa

Vad gäller erfarenhet av dans och rörelse till musik inom ramen för den idrott och hälsa-undervisning de haft ser erfarenheterna liknande ut. Alla sex intervjuade har haft någon form av dans och rörelse till musik under sin skolgång men ingen verkar ha haft det i någon större utsträckning. Det framstår som vanligt att dansundervisningen ligger koncentrerad under några veckor per år. Informant F minns sin dansundervisning såhär:

Och ja då hade vi, liksom en gång, en period per år som vi hade nån form av dans. Och det var lite allt möjligt, jag vet att vi hade foxtrot, vi hade vals, vi hade bugg och vi hade discodans. Det tyckte vi var förbannat roligt. (Informant F)

Informant F avslutar med ett starkt värdeomdöme för discodans som han och hans klasskamrater hade stark smak för under skoltiden. Informant D reflekterar över den (lilla) dansundervisning han haft i idrott och hälsa och hur det kan ha påverkat hans osäkerhet på dans senare i livet.

Och dans också tyckte jag liksom, ja men det har funnits en glädje till det men i och med att vi aldrig hade det egentligen så gav jag aldrig riktigt det en chans och det skapar ju också en osäkerhet kring, kring det där. (Informant D)

Han uttrycker här en smak för dans i det att han alltid känt en glädje till dans men att han inte fått möjlighet att utveckla det. Ingen av de andra informanterna uttrycker något värdeomdöme om dansundervisningen i skolan, varken negativt eller positivt.

Vad gäller vilken form av dans som funnits med i undervisningen nämns främst pardans. De traditionella pardanserna bugg, vals och foxtrot nämns hos alla informanter, ofta som aktiviteter under högstadieåren. Pardans är också den enda form av dansundervisning som informant A och B nämner från sin skoltid. Informant C och E nämner att de även haft dansaktiviteter klassade som dans som träningsform under sina år i skolan, aerobics och microgympapass nämns som exempel. Informant D nämner lekar till musik utöver pardans och informant F nämner discodans (se citat ovan).

5.2 Upplevelse av utbildningen på GIH

På frågorna som berört utbildningen inom dans och rörelse till musik på GIH har svaren innehållit information både om momentens innehåll och om vad informanterna tycker om den delen av utbildningen. Jag har därför valt att dela upp resultatredovisningen i samma struktur.

5.2.1 Momentens innehåll

Då informanterna har kommit olika långt i sin utbildning har de också genomgått olika många av utbildningens dansmoment. Alla de intervjuade har dock tagit del av utbildningens första dansmoment som de menar på är en grundläggande introduktion till dans. Aktiviteter som nämns är att röra sig i takt till musik, skapa koreografier i grupp samt att lära sig om kroppen, koordination och rumsuppfattning. Informant A, som bara genomfört detta dansmoment än så länge, uttryckte att den typen av innehåll inte var det innehåll han hade förväntat sig.

Samtidigt tror han att syftet från GIH är att få studenterna att få en ny bild av dans och hur det

kan användas i skolan. Alla jag intervjuat upplever att det första momentet till stor del handlar om att ge studenterna en erfarenhet av vad dans kan vara, ordet avdramatisering är återkommande i flera av intervjuerna. Informant C uttrycker sin upplevelse av det första dansmomentet såhär:

Det var liksom på ett helt nytt sätt som jag aldrig har liksom utbildat mig i eller vad man ska säga, det var liksom stort. Och väldigt mycket fokus på rörelse till musik i den kursen, att man ska plocka bort värderingar för vad dans är i stort sett. (Informant C)

Att informant C säger att det ”var stort” att uppleva den första danskursen kan ses som en starkt positiv upplevelse som samtidigt skiljer sig från hans förväntningar innan utbildningen.

Det andra dansmomentet, som fem av sex informanter har erfarenhet av, består av två delar. Den första delen handlar om att studenterna ska skapa ett microgympapass där sedan delar av passet redovisas för lärare och studiekamrater. Den andra delen berör traditionella pardanser som bugg, vals och foxtrot.

Det tredje och sista obligatoriska momentet är det bara informant E och F som har genomfört. Det innehåller dans som träningsform genom aerobics och step, dans som kulturell form genom bugg och vals och moderna danser samt dans som expressiv form då studenterna får skapa koreografier gruppvis utifrån teman. Detta moment innefattar också att hålla i en danslektion med skolelever.

Vilka kunskaper som bedöms hos studenterna i dansmomenten råder det delade meningar om. Informant A är av uppfattningen att de bedömdes i sin förmåga att analysera klasskamraternas danser utifrån Labans begrepp (se s. 6 i denna uppsats). Även informant B lyfter Laban som en teoretisk del av dansmomentet men han tror främst att studenternas blivit bedömda i sin förståelse för dansen och trygghet i formatet. Informant C, D, E och F hävdar att det är den personliga färdigheten som bedömts till största del men även reflektionsuppgifter nämns i sammanhanget kring bedömning. Informant E är dock ganska övertygad om att den personliga färdigheten hos studenterna ges stort utrymme vid bedömning då han upplever att han skrivit lika ”starka” reflektionsuppgifter i dansmomenten som i andra moment men trots det fått lägre betyg i just dansmomenten än i andra moment.

Det har väl vart en hel del reflektioner i och för sig också, kring dom olika momenten och det är väl som kanske som i och för sig har varit betygsgrundande. Men på nåt sätt, om jag tänker mina egna betyg som jag har fått i danskurserna så skulle jag väl säga att dom hänger mer ihop med min personliga färdighet än om jag tänker hur jag reflekterar kring dans eller andra saker. För när jag tänker, reflektionsuppgifter i andra, eller inom andra ämnen då brukar jag ligga på ett lite högre betyg medans i dans så har mina reflektionsuppgifter legat på lite lägre nivå och då känns det ändå som att det är just den egna färdigheten som har spelat roll också där. (Informant E)

Det pedagogiska kunnandet eller förmågan att kunna lära ut dans är det ingen av informanterna som nämner när det kommer till bedömning. På frågan vad de tror att de ska lära sig svarar dock informant A, B, C och D att de ska lära sig att lära ut dans. Informant E och F tror mer att det är den personliga färdigheten eller ”att lära sig dansa” som GIH försöker lära ut.

5.2.2 Studenternas upplevelse

Alla informanter uttrycker att de upplevt alla eller åtminstone flera delar av dansmomenten som roliga. Informant D menar på att han upplevt de olika momenten olika på grund av att han haft olika lärare där vissa skapat en mer positiv upplevelse än andra. Alla informanter nämner att åtminstone någon av de undervisande lärarna är en faktor för den positiva upplevelsen. Att dansundervisningen på GIH har förändrat hans syn på och förstärkt hans smak för dans nämner informant E explicit.

Jag har upplevt att den har vart ganska rolig. I början så tyckte jag det var lite jobbigt med dans, men lärarna som vi har haft i dans här på GIH har vart jättejättebra tycker jag. Dom har gjort ett superbra jobb med att just avdramatisera, göra dansundervisningen rolig, och så. Så, ja, cred till dom. Och jag, nuförtiden tycker jag dans är otroligt kul och det är ju tack vare dansundervisningen här. (Informant E)

Även de andra informanterna har förändrat sin inställning till dans på olika sätt under utbildningens gång. Informant A uttrycker det som att han ”fått en ny förståelse för dans” och informant B menar att tiden på GIH har fått honom att tycka mer om dans än han gjorde tidigare. Informant C har fått flera nya perspektiv på dans och hur det kan användas i skolan, exempelvis genom värdegrundsarbete eller arbete med normer hos pojkar och flickor. Informant D uttrycker att det är ”stor skillnad” på hans syn på dans efter tiden på GIH, främst på grund av den erfarenhet han skaffat sig. Informant F har fått nya insikter om hur han vill arbeta med dans på ett mer verklighetsnära sätt. Alla informanter uttrycker också positiva

värdeomdömen om deras smak för dans idag kopplat till utbildningen på GIH. Informant B uttrycker det på följande sätt:

Sen när jag började här så kändes det som en självklar del av utbildningen medans när jag gick ut gymnasiet för tio år sen så var det kanske inte alls den mest självklara delen av en idrottskurs i min värld då. Men GIH har väl fått mig att tycka mer om dans, ännu mer om dans än jag gjorde tidigare skulle jag väl ärligt erkänna. (Informant B)

Här blir det tydligt att informant B haft en syn på dans under sin egen skoltid då han ifrågasatte dansens plats i undervisningen. Sedan han började studera på GIH har han fått en annan förståelse för dansens plats i utbildningen (och skolämnet idrott och hälsa) och uttrycker att han numera tycker mer om dans än tidigare.

Informanterna uppfattar det också som att de flesta av deras klasskamrater har upplevt momenten som positiva och roliga. Informant F formulerar det på följande sätt:

Jag tror att den har varit ganska positiv, jag tror inte att det är nån som tycker att den har varit dålig. (Informant F)

En positiv upplevelse kan innebära att studenten upplever att momentet är givande och att hen lärt sig något men det kan också betyda att en smak för dans skapas eller förstärks.

5.3 Egen upplevd kompetens

Informanternas upplevda kompetens har kartlagts genom frågor om hur bekväma de är med att dansa och om de anser sig duktiga på att dansa. Jag har även använt yttranden från andra resonemang där de på ett eller annat sätt benämner sin egen kompetens inom dans.

Ingen av informanterna säger sig vara särskilt duktig på att dansa. Ord som ”okej” och ”tillräckligt bra” är återkommande i flera av intervjuerna, exempelvis i citatet nedan från informant D:

I: Är du duktig på att dansa?

D: Näe, det kan jag inte säga. Asså inte, jag kanske är, nejmen jag är okej. Asså jag klarar mig helt klart och jag, jag är helt övertygad om att jag kommer klara mig som lärare också.

(Informant D)

Flera av informanterna hävdar, liksom informant D i citatet ovan, att de känner sig tillräckligt bra för att klara av sitt kommande yrke. Ingen av de intervjuade uttrycker någon explicit oro för att inte ha tillräckliga kunskaper för att klara av undervisningen, men säkerheten på att den egna kompetensen räcker är tydligast hos informant D, E och F som befinner sig i slutet av sin utbildning. De flesta hänvisar till klasskamrater som måttstock på kompetensen och de säger sig då ligga någonstans i mitten i förhållande till de andra. Danskompentensen hos människor runt omkring verkar också påverka informanternas bekvämlighet med att dansa. Informant B uttrycker det på följande sätt:

Framförallt när vi är här och under utbildningen så känner jag mig relativt bekväm. Men sen om jag är ute och sätter det i praktiken utanför utbildningen då är jag inte lika bekväm alls utan då krävs det andra former av, eh, vad heter det, mod, för att jag ska känna mig trygg. (Informant B)

Liknande tankar återfinns hos flera av de andra; inom utbildningens ramar samt i undervisningssituationer är de bekväma med att dansa. När dansandet sker utanför högskolans ramar behövs annat för att skapa trygghet, exempelvis mycket träning på de specifika stegen eller yttre stimuli som alkohol. De informanter som beskriver sig själva som bekväma med att dansa (A, C, E och F) landar senare i att de är trygga i sig själva och sin person snarare än bekväma i själva dansandet men att grundtryggheten skapar en trygghet i att utföra rörelser, till exempel dans, trots eventuell osäkerhet kring den specifika uppgiften. På motsvarande sätt hävdar de som inte känner sig bekväma i att dansa (B och D) att det troligtvis beror på att de i grunden känner sig ganska osäkra i sin person och därav inte känner en trygghet i att utföra vissa rörelser, till exempel dans.

Alla de jag intervjuat uttrycker att de utövar någon form av dans under sin fritid, att dansa på fest gör samtliga informanter. Alla sex säger också att de tycker att det är roligt att dansa på fester och liknande tillställningar. Informant B uttrycker det på följande sätt:

Hellre än bra, men ja. [...] Och inte, jag har nog aldrig dansat förrän jag började på GIH, eh, i någon form av dans som jag har mött i, under min utbildning. (Informant B)

Det är ytterligare ett exempel på hur utbildningen på GIH påverkar informanternas smak för dans och utövande av dans på fritiden.

5.4 Andra möjliga påverkansfaktorer på habitus

Resultatredovisningen ovan visar att erfarenhet av dans och rörelse till musik verkar påverka informanternas habitus och smak för dans och utbildningen inom dans på GIH verkar vara den största påverkansfaktorn. Men det är inte bara faktiska erfarenheter av dans som kan påverka ens habitus för dans utan även andra faktorer kan spela in. Nedan ska jag redogöra för några ytterligare möjliga påverkansfaktorer på informanternas smak för dans som framkommit under mina intervjuer.

Ålder

Informant B reflekterade kring om det var stor skillnad på hans inställning till dans nu och innan han började på GIH. Han landade i att den största skillnaden nog låg i att han hade blivit äldre.

Asså, jag skulle tycka att det är stor skillnad på vad jag tycker om eller känner för dans nu jämfört med hur jag kände för tio år sen. Och det är väl nånting som vuxit fram också i resten av livet också, att man kanske har blivit lite äldre och så. (Informant B)

Även informant C uttrycker sig om att han blivit med bekväm i att dansa med åldern. Han hävdar att han blev mer trygg i sig själv och därmed också i att dansa när han var i gymnasieåldern. Informant A säger också att något hände i gymnasieåldern vad gäller att känna trygghet i sig själv.

Ända sen gymnasiet så har jag alltid, fått en mer förståelse för vem jag är och blivit mer självsäker i mig själv. (Informant A)

Ålder verkar vara en viktig parameter för att känna sig mer trygg i sig själv, något som i förlängningen kan leda till en större trygghet (snarare än färdighet) i utförandet av dans.

Musikintresse

Eftersom att dans oftast utövas till musik skulle ett musikintresse kunna skapa förutsättningar för ett intresse eller smak för dans. Informant D har stor erfarenhet av musik från hela sin uppväxt, ett intresse han delar med resten av sin familj. Han uttrycker själv att glädjen till musik och taktkänslan han har bidrar till att släppa vissa spärrar inom dansutövandet även om han upplever det koordinativa som svårt.

...asså jag har ju den här glädjen till musik och jag gillar o röra på mig till musik så när man väl har släppt första spärren så var det ganska, eller ja då var det bara roligt liksom. Men det är klart, en viss osäkerhet just beroende på att jag känner mig inte jätteduktig just koordinativt, jag känner att jag liksom har taktkänslan men jag får inte riktigt ihop motoriken heller så.

(Informant D)

Även informant F har relativt stor erfarenhet av musik hemifrån, något han främst fått från sin mamma. Han uttrycker också att han ”känner takten” som en del i svaret om han är duktig på att dansa eller inte. Att ha erfarenhet av musik verkar kunna skapa bättre förutsättningar för taktkänsla, något som i sin tur kan användas inom dansen och som kan bidra till större säkerhet även om det inte hjälper hela vägen.

Social bakgrund

Informant A bor i en förort till Stockholm, ett område där han inte tror att det undervisas så mycket i dans inom ramen för idrott och hälsa. Han tror att många fortfarande ser dans som mer feminin, i motsättning mot vad han själv hoppas på.

...näe jag tror inte dom implementerar så mycket dans i skolan fortfarande. Jag tror det fortfarande ligger kvar, sen tidigare, nu har inte jag varit på en skola på väldigt länge. Och samtidigt så, den skola jag går på, eller kommer vara på, är på en, i området där jag bor och det är väldigt, jag har hört att det är en väldigt bråkig skola. Så att jag tror att många ser fortfarande dans som en mer feminin, och då kommer det nog inte bli så mycket dans. Det är vad jag tror, jag hoppas på annorlunda, motsatta. (Informant A)

Detta visar att informant A tror att synen på dans är olika i olika områden och att det därmed påverkar undervisningens innehåll i skolor i dessa områden. Om det är så eller inte är svårt att säga men det faktum att informant A uttrycker sig såhär tyder på att social bakgrund och var man växer upp kan påverka ens syn på eller smak för dans. En annan aspekt av den sociala bakgrunden som kan påverka ens habitus och smak för dans är föräldrarnas bakgrund och deras smak för dans.

6 Sammanfattande diskussion

Syftet med min studie var att undersöka manliga idrottslärostudenters smak för dans och rörelse till musik samt vad som påverkar denna smak. Jag har uppnått mitt syfte genom att besvara frågeställningar om vilka tidigare erfarenheter informanterna har, hur de upplever sin utbildning på GIH, hur de upplever sin egen kompetens inom dans och vilka andra eventuella faktorer som kan ha en påverkan på deras habitus. Metoden jag använt mig av är halvstrukturerade, kvalitativa intervjuer med syfte att nå mina informanternas egna upplevelser av vad som avsågs att studeras. I följande avsnitt diskuterar jag mitt metodval samt de resultat jag redovisat och gör kopplingar till min teoretiska bakgrund och till den tidigare forskningen på ämnet. Jag avslutar med min slutsats samt förslag på framtida forskning inom området.

6.1 Metoddiskussion

Valet att använda en kvalitativ intervju för min studie kändes självklart då jag var intresserad av informanternas egna upplevelser och ingen absolut sanning eller statistik (Kvale & Brinkmann 2014, s. 17). I efterhand kan jag ifrågasätta mig själv som intervjuare stundtals när jag inser att en del svar gärna hade få följas upp med följdfrågor från min sida för att fördjupa informantens tankar. I det stora hela anser jag dock att intervjumallen har fungerat och uppfyllt sitt syfte genom att dess frågeområden hjälpt till att besvara studiens frågeställningar.

Vad gäller urvalet hade jag kunnat leta ännu djupare för att få ihop en större och mer heterogen grupp informanter än de som nu medverkar. Det hade exempelvis varit intressant med minst en informant som var född i ett annat land än Sverige och någon informant med större erfarenhet av dans sedan tidigare. Allt detta för att få en bredare bild med eventuellt större variationer i informanternas svar och åsikter.

6.2 Resultatdiskussion

Jag kommer att diskutera mina resultat i förhållande till relevant tidigare forskning samt till Bourdieus begreppsapparat. Jag utgår från samma rubriker som vid resultatredovisningen.

6.2.1 Tidigare erfarenheter

Ingen av mina informanter har haft stor erfarenhet av dans från sina uppväxtår eller från undervisningen i idrott och hälsa. Det framstår som att den erfarenhet de fått av dans i skolan begränsats till några få koncentrerade veckor per år och med ett innehåll som oftast bestått av de traditionella pardanserna bugg, vals och foxtrot. Dessa upplevelser stämmer överens med

vad eleverna uttryckte i Karin Redelius studie, många hävdade att dans bara förekom någon enstaka gång per år (Redelius 2004, s. 157). Har mina informanter således getts möjlighet att utveckla smak för dans under sin uppväxt? Jag tycker att ett citat från informant D är talande för det faktum att brist på erfarenhet kan skapa avsmak eller osäkerhet trots att det i grunden kan finnas ett intresse och en förutsättning för smak.

Och dans också tyckte jag liksom, ja men det har funnits en glädje till det men i och med att vi aldrig hade det egentligen så gav jag aldrig riktigt det en chans och det skapar ju också en osäkerhet kring, kring det där. (Informant D)

Här blir det tydligt att det kanske inte räcker med ett intresse eller en fascination för en viss aktivitet, du måste som ung också ges möjlighet att testa och utveckla dina färdigheter och din smak för aktiviteten för att inte stänga den dörren. Att ge unga idag möjlighet att skapa smak för olika fysiska aktiviteter och att vi som lärare inte begränsar vem som ska göra vad genom en för smal undervisning tror jag är viktigt att komma ihåg, inte bara när det gäller dans. Erik Backmans studie visade att de som undervisade i friluftsliv på idrottsläraryrket hade grundat sitt intresse redan vid unga år och även om de trodde att utbildningen i friluftsliv gjorde skillnad hos studenterna gav det inte samma avtryck som lärarutbildarnas förhoppning var (Backman 2010, s. 89). Att förhållandet är liknande vad gäller dans är möjligt, ju tidigare du exponeras för olika former av aktiviteter desto större chans är det att du utvecklar smak för det eller åtminstone breddar dina preferenser inom ramen för ditt habitus. Det är våra erfarenheter som styr vårt habitus och i slutändan då styr hur vi ställer oss till nya val (Bourdieu 1984). Självklart kan habitus ändras även under äldre år beroende på vilka erfarenheter du skaffar dig, något som visas i informanternas upplevelse av utbildningen på GIH.

6.2.2 Upplevelse av utbildningen på GIH

Läraren i idrott och hälsa har en viktig roll för hur undervisningen i dans ser ut och ofta skiljer sig dansundervisningen från hur undervisningen bedrivs i andra moment (Larsson & Karlefors 2015, s. 584). Även på idrottsläraryrket verkar lärarna ha en stor betydelse för hur studenterna upplever undervisningen. Alla informanter uttrycker att de lärarna de anser vara bra har varit en del i den positiva upplevelse de fått under dansmomenten. Det framkommer också att upplevelsen varierat beroende på vilken lärare som undervisat. Med andra ord verkar den individuella läraren kunna påverka upplevelsen i stor utsträckning

oavsett momentets innehåll, något som sätter stor press på danslärarna på GIH. Hur lärarna uppfattas av studenterna kan styra i hur stor omfattning studenterna utvecklar smak för dans under tiden för sin idrottslärarutbildning.

Nyberg (2009) skriver att den vanligaste formen av dans som används ute i skolorna är den kulturella formen genom pardans. Det är en bild som stämmer överens med informanternas erfarenhet av dans från sin undervisning i idrott och hälsa. Pardans är den enda formen av dans som alla sex informanter har erfarenhet av från skolgången. Nyberg (2009) skriver vidare att lärare i idrott och hälsa hämtar den största delen av sin kunskap inom dans från lärarutbildningen, även detta i likhet med vad jag fått fram av mina informanter. Det framstår som att den faktor som verkar ha störst påverkan på smak för dans hos informanterna är deras möte med dans och rörelse till musik under idrottslärarutbildningen. Alla informanter uttrycker det som att de har fått en ny syn på dans under utbildningen och en ny idé om hur dans kan användas i skolan i det kommande yrkeslivet. I avsnitt 6.2.4 redogör jag för och diskuterar jag hur informanterna tror att de kommer arbeta med dans när det själva är lärare.

6.2.3 Egen upplevd kompetens

Något jag reagerade på när informanterna redogjorde för sin egen upplevda kompetens inom dans var att många landade i ett resonemang om grundtrygghet och att vara trygg i sig själv snarare än trygg i danskompetensen. De informanter som sade sig vara bekväma och trygga med att dansa sa även att de upplevde sig som trygga i sig själva medan de som inte kände sig så bekväma med att dansa härledde det till att de i grunden kände sig osäkra på sig själva. Det är ett rimligt samband att grundtrygghet leder till större bekvämlighet men vad som skulle vara intressant att veta är om detsamma gäller även för andra fysiska aktiviteter eller om dans här har en särställning. Inom idrott och hälsa-ämnet har dans en särställning då det ses som feminint samtidigt som ämnet som helhet är maskulint kodat (Gard 2003, s. 220). Eftersom att jag bara har intervjuat manliga idrottslärarstudenter skulle det kunna vara så att detta med grundtrygghet kopplat till dans kommer upp just för att informanterna är män och att de, på grund av samhällets normer, inte upplever det naturligt att de ska vara bekväma i och duktiga på dans. Även i detta resonemang blir habitus aktuellt då mina informanter har ett visst habitus just för att de identifierar sig med att vara man och därmed kanske medvetet eller undermedvetet lägger in värderingar i hur de ska agera i olika situationer.

6.2.4 Syn på framtida undervisning

När informanterna fick berätta hur de såg på sin egen framtida undervisning inom dans skilde det sig en del från hur dansundervisningen ser ut i många skolor. Dans som är den vanligaste dansformen ute i skolorna lockar inte informanterna särskilt mycket. Istället är det dans som träningsform och i form av avdramatiserande lekar som är vad de flesta tänker sig framöver. Att arbeta med normer och traditionella könsroller genom dans är också en återkommande tanke. Hur kommer det sig då att studenternas tankar om framtida undervisning skiljer sig så mot hur den faktiska verkligheten ser ut? Dansundervisningen på GIH har i mångt och mycket sett likadan ut ett bra tag och massvis med idrottslärare med samma upplevelser som mina informanter bör numera figurera ute i skolans värld. En anledning skulle kunna vara att det som ny lärare ibland är svårt att föra in nytt innehåll och nya upplägg på en skola med många lärare som tillhör ”det gamla gardet”. Det skulle också kunna vara så att tryggheten inför och smaken för dans som infunnit sig under utbildningen inte upplevs lika stark när man ska stå på egna ben. Det är självklart också en möjlighet att det faktiskt sker förändringar i skolornas dansundervisning, förändringar som kanske ännu inte syns i studier eller vid tillsynsbesök.

6.3 Slutsats

Oavsett hur mycket tidigare erfarenhet och vilken typ av erfarenhet informanterna haft av dans och rörelse till musik är deras tid på utbildningen den största påverkansfaktorn för deras nuvarande smak för dans. Momenten inom dans på GIH är det som har haft störst inverkan på informanternas smak för dans och är den erfarenhet som utvecklat deras smak för dans mest. Eftersom att alla informanter fått en förändrad syn på dans under utbildningen innebär det att deras habitus sannolikt har utvecklats, oavsett deras ålder eller andra bakgrundsfaktorer. De informanter som upplever att de är bekväma med att dansa härleder det till att de känner sig trygga i sig själva medan de som inte känner sig bekväma med att dansa tror att det har att göra med att de känner sig osäkra som personer.

6.4 Fortsatt forskning

En intressant fortsättning på detta forskningsområde hade varit att intervjua manliga lärare ute på fältet för att ta reda på hur de faktiskt arbetar med dans i idrott och hälsa och vad det är som styr hur de arbetar; vad de upplever att de fått med sig från sin utbildning och hur de använder sig av det i praktiken i sitt yrkesutövande.

Att genomföra en liknande studie fast med informanter som studerar till lärare i idrott och hälsa på olika högskolor i landet hade också varit intressant för att undersöka om det finns skillnader i hur studenter uppfattar utbildningen i dans beroende på lärosäte. Ett annat möjligt spår är att genomföra en liknande studie som denna fast med kvinnliga idrottslärarstudenter för att se om det verkligen är någon skillnad mellan könen eller om den uppfattningen är överskattad.

Käll- och litteraturförteckning

Otryckta källor

Intervju, informant A. 2016-03-02

Intervju, informant B. 2016-03-02

Intervju, informant C. 2016-03-03

Intervju, informant D. 2016-02-29

Intervju, informant E. 2016-03-03

Intervju, informant F. 2016-03-04

Tryckta källor

Backman, E. (2010). *Friluftsliv in Swedish physical education - a struggle of values: educational and sociological perspectives*. Diss. Stockholm: Stockholms Universitet.

Bourdieu, P. (1984). *Distinction. A social critique of the judgement of taste*. London: Routledge

Bourdieu, P. (2005). Habitus. I: J. Hillier & E. Rooksby (red.), *Habitus: A sense of place* (2nd ed.), Aldershot: Ashgate Publishing Limited.

Brun Sundblad, G., Meckbach, J., Lundvall, S. & Nilsson, J. (2009). *Orka hela vägen: Upplevd hälsa, idrotts- och träningsbakgrund bland studenter på en fysiskt inriktad yrkesutbildning*. Lärarstudenter GIH 2008 delrapport 1: 2009. Stockholm: Gymnastik- och idrottshögskolan, GIH.

Engström, L-M. (2010). *Smak för motion. Fysisk aktivitet som livsstil och social markör*. Stockholm universitets förlag.

Gard, M. (2003). Being someone else: Using dance in anti-oppressive teaching. *Educational Review*, 55(2), s. 211-223.

Gard, M. (2008). When a boy's gotta dance: new masculinities, old pleasures. *Sport, Education and Society*, 13:2, s. 181-193.

Gymnastik- och idrottshögskolan. (2015-09-23). *Läroprogrammet inriktning mot gymnasieskolan*,
<http://www.gih.se/Utbildning/Varautbildningar/Program/Lararprogrammet/Inriktning-mot-arbete-i-gymnasieskolan/> [2016-02-15].

Hassmén, N. & Hassmén, P. (2008). *Idrottsvetenskapliga forskningsmetoder*. Stockholm: SISU Idrottsböcker.

Kvale, S. & Brinkmann, S. (2014). *Den kvalitativa forskningsintervjun*. Lund: Studentlitteratur

Larsson, H. & Karlefors, I. (2015). Physical education cultures in Sweden: fitness, sports, dancing ... learning?, *Sport, Education and Society*, 20:5, s. 573-587.

Larsson, L. (2009). *Idrott – och helst lite mer idrott*. Diss. Stockholm: Stockholms universitet.

Lindqvist, A. (2010). *Dans i skolan: om genus, kropp och uttryck*. Diss. Umeå universitet. Umeå: Univ.

Lundvall, S. & Meckbach, J. (2012). Tid för dans. I: H. Larsson & J. Meckbach (red), *Idrottsdidaktiska utmaningar*. Stockholm: Liber

Lundvall, S., Meckbach, J., & Wahlberg, J. (2008). Lärandets form och innehåll: lärares och elevers uppfattning om lärande och kompetens inom ämnet idrott och hälsa, SIH 2001 till SIH 2007, *svensk idrottsforskning*, Årgång 17, Nr 4, s. 17-22

Lundvall, S., Meckbach, J. & Thedin Jakobsson, B. (2002). Skolprojektet 2001: Lärarnas syn på ämnet idrott och hälsa. *Svensk idrottsforskning*, vol. 11(3), 17-20.

Norrby, C. (2014). *Samtalsanalys*. Lund: Studentlitteratur.

Nyberg, M. (2009). Idrottslärarkåren önskar mer utbildning i dansens didaktik. *Idrott & hälsa*, 135(4), s. 17-19.

Redelius, K. (2004). Bäst och pest! I: H. Larsson. & K. Redelius (red), *Mellan nytta och nöje*. Stockholm: Idrottshögskolan.

Ravn, S. (2005). *Med kroppen som materiale – om dans i praksis*. Odense: Syddansk universitetsforlag.

Skolverket (2010). *Mycket idrott och lite hälsa. Skolinspektionens rapport från den flygande tillsynen i idrott och hälsa*. Stockholm: Skolverket

Skolverket (2011a). *Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet 2011*. Stockholm: Fritzes

Skolverket (2011b). *Läroplan, examensmål och gymnasiegemensamma ämnen för gymnasieskola 2011*. Stockholm: Fritzes

Tidén, A. (2016). *Bedömningar av ungas rörelseförmåga. En idrottsvetenskaplig problematisering och validering*. Diss. Stockholm: Gymnastik- och idrottshögskolan.

Utbildningsdepartementet (1994a). *Läroplan för det obligatoriska skolväsendet, förskoleklassen och fritidshemmet LPO 94*. Stockholm: Fritzes

Utbildningsdepartementet (1994b). *Läroplan för det frivilliga skolväsendet*. Stockholm: Fritzes

Wigert, A. (1999). Några tankar om pojkars och flickors sätt att attackera dans. I: E. Grönlund (red.), *Forskning i rörelse: tio texter om dans* (s. 13-21). Stockholm: Carlssons förlag

Bilaga 1

Litteratursökning

Syfte och frågeställningar:

Syftet med denna studie är att undersöka manliga idrottslärostudenters smak för dans och rörelse till musik och dansundervisning samt tänkbara faktorer som påverkar denna syn.

Syftet är konkretiserat i fyra frågeställningar:

- Vad har de manliga idrottslärostudenterna för tidigare erfarenheter av dans och rörelse till musik?
- Hur ser de på GIH:s utbildning inom dans och rörelse till musik?
- Hur upplever de sin egen kompetens i dans och rörelse till musik?
- Vilka ytterligare faktorer kan påverka informanternas habitus och smak för dans?

Vilka sökord har du använt?

Dance education, dance, gender, habitus, Bourdieu, dance PE, Michael Gard,

Var har du sökt?

GIH:s bibliotekskatalog, PubMed, Ebsco, Discovery, DiVA vid GIH

Sökningar som gav relevant resultat

Ebsco: Dance men Gard

Kommentarer

Jag upplever att det var ganska lätt att hitta material, dels för att jag gjort en uppsats med liknande bakgrundsmaterial tidigare. Jag fick också en del litteraturtips från min handledare.

Bilaga 2

Intervjumall

Bakgrund

- Hur gammal är du?
- Vilken årskurs går du på GIH?
- Var kommer du ifrån?
- Vad arbetar dina föräldrar med?
- Vet du vad de har för utbildning?
- Vilket gymnasieprogram gick du?
- Vad gjorde du efter studenten?
- Vilka idrotter har du utövat under din uppväxt?
- Andra hobbies?
- Har du sysslat med dans eller sånglekar hemma under din uppväxt?

Egen idrottsundervisning

- Hur såg din idrottsundervisning ut i skolan?
- Vilka var dina favoritaktiviteter? Varför?
- Hade ni dans och rörelse till musik i skolan?
- Kommer du ihåg vad du tyckte om idrottsundervisningen? Varför?

Din utbildning på GIH

- Kan du berätta för mig varför du ville bli idrottslärare?
- Kan du beskriva vad som ingår i utbildningen?
- Hur många danskurser har du haft på GIH?
- Hur ser dansundervisningen ut?
- Vad tror du är syftet med dansundervisningen på GIH?
- Vad upplever du att ni ska lära er?
- Hur upplever du dansundervisningen? Varför?
- Vad upplever du att andra studenter tycker om dansundervisningen?
- Vilken danskurs tyckte du bäst/sämst om? Varför?
- Vad i dansundervisningen tycker du känns relevant för ditt yrke?
- Finns det något du saknar i din utbildning inom dans?

Upplevelse av dans

- Har du utövat någon form av dans utanför din utbildning?
- Känner du dig bekväm när du dansar? Varför/varför inte?
- Brukar du dansa när du är ute på lokal?
- Tycker du att det är roligt att dansa? När? Varför?
- Tycker du att du är duktig på att dansa?

Framtida undervisning

- Vilka delar av Idrott och hälsa ser du mest fram emot att undervisa i? Varför?
- Hur tror du att du kommer arbeta med dans i din undervisning?
- Har du fått tillfälle/tagit tillfälle att undervisa i dans under någon VFU?